

Zaštita osobnih podataka

zakonodavni okvir i praksa
Opća uredba o zaštiti podataka

Pripremila: Petra Papić, dipl.iur.
Agencija za zaštitu osobnih podataka
13.ožujka 2018. godine

Sadržaj

- Općenito
- Područje primjene
- Pojmovi
- Pravni temelji
- Prava ispitanika
- Službenik za zaštitu osobnih podataka
- Evidencije aktivnosti obrade
- Obveze voditelja obrade i izvršitelja obrade
- Ovlasti nadzornog tijela
- Kršenje Uredbe
- Kazne

Zakonodavstvo

- Zakon o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“, 106/12,pročišćeni tekst)

od 25.5.2018.-novi propisi u zaštiti osobnih podataka

UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ - **Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR)**

UREDBA (EU) 2016/679 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ

Zakon o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka

Opća uredba o zaštiti podataka

- u punoj primjeni od 25. svibnja 2018.godine
- u cijelosti obvezujuća
- izravno u svim državama članicama

Područje primjene

- automatizirana obrada osobnih podataka
- neautomatizirana obrada osobnih podataka (kao dio sustava pohrane ili je namijenjena za isto)

Ne primjenjuje se na:

- nacionalnu sigurnost,
- zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku EU,
- u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela,
- aktivnosti fizičke osobe za vlastite potrebe

Područje primjene-teritorijalno

- odnosi na obradu osobnih podataka u okviru poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade neovisno o tome obavlja li se obrada podataka u Uniji ili ne
- primjenjuje se na obradu osobnih podataka ispitanika u Uniji koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u uniji ako je aktivnost obrade povezana s:
 - 1.nuđenjem roba i usluga u Uniji
 - 2.praćenje ponašanja, ako se ponašanje odvija unutar Unije

Načela obrade osobnih podataka

- **Zakonita, poštena i transparentna obrada**
- **Ograničavanje svrhe**
- **Smanjenje količine podataka**
- **Točnost**
- **Ograničenje pohrane**
- **Cjelovitost i povjerljivost**

Voditelj obrade odgovara za usklađenost s načelima-
mora biti u mogućnosti dokazati

Pojmovi-Opća uredba o zaštiti podataka

- **osobni podatak** svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su **ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;**
- **voditelj zbirke osobnih podataka (voditelj obrade)** znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; **(primjerice: fakultet,ministarstvo,škola)**

Pojmovi-Opća uredba o zaštiti podataka

- **obrada osobnih podataka** znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje
- **izvršitelj obrade** znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade

Pravni temelji za obradu osobnih podataka

- Članak 6. –zakonitost obrade-taksativno navedeni pravni temelji za obradu osobnih podataka
- Članak 9.-pravni temelji za obradu posebnih kategorija osobnih podataka
- **Privola kao pravni temelj za obradu osobnih podataka**
 - jasna i afirmativna radnja ispitanika
 - nedvosmislena
 - u točno određenu svrhu
 - razumljiva
 - opoziva
 - dokaziva

Privola djeteta u odnosu na usluge informacijskog društva

- Čl.8.Opće uredbe o zaštiti podataka
- **Usluga informacijskog društva**-svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu na daljinu, elektroničkim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja(Direktiva EU 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća)
- Dobna granica –MOGU PREDVIDJETI DRŽAVE ČLANICE ali ne manje od 13 godina

Posebne kategorije osobnih podataka

- čl.9.Uredbe
- NOVE POSEBNE KATEGORIJE OSOBNIH PODATAKA

GENETSKI I BIOMETRIJSKI PODACI

-obrađivati samo u točno određenim slučajevima
taksativno navedenim u Uredbi

-neki novi pravni temelji u odnosu na ZZOP

Obveza voditelja obrade – imenovati službenika za zaštitu osobnih podataka te neovisno o broju zaposlenika voditi evidenciju aktivnosti obrade

VAŽNO

- ZZOP- osobni podaci koji se odnose na maloljetne osobe smiju se prikupljati i dalje obrađivati u skladu s Zakonom o zaštiti osobnih podataka i uz posebne mjere zaštite propisane posebnim zakonima
- GDPR-djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka
- ako je privola pravni temelj za obradu osobnih podataka učenika-**roditelj ili zakonski zastupnik**
- roditelj/zakonski zastupnik ima **pravo u svako doba odustati od dane privole i zatražiti prestanak daljnje obrade podataka o svojem djetetu**

VAŽNO-prilikom obrade osobnih podataka učenika/djece

- prethodno informirati roditelje
- za obradu mora postojati odgovarajući pravni temelj
- zakonita svrha
- opseg (načelo razmjernosti)

Prava ispitanika

INFORMIRANJE

- dobiti informacije o obradi svojih osobnih podataka neovisno prikupljaju li se podaci izravno od ispitanika ili ne
- pružanje informacija na jasan i razumljiv način

Prava ispitanika

PRAVO NA PRISTUP PODACIMA

-dobiti potvrdu od voditelja obrade obrađuju li se podaci koji se na njega te ako se obrađuju pristup informacijama

- svrha obrade
- izvor prikupljanja
- kategoriji osobnih podataka
- primateljima osobnih podataka
- razdoblju pohrane
- pravu na ispravak, brisanje ili ograničenje obrade
- pravo na pritužbu nadzornom tijelu
- izvoru podataka
- postojanju automatiziranog donošenja odluka

Prava ispitanika

PRAVO NA ISPRAVAK

-tražiti ispravak podataka

-dopuniti nepotpune podatke davanjem dodatne izjave

PRAVO NA BRISANJE

ispitanik ima pravo brisanja podataka ako su ispunjeni neki od uvjeta

a) podaci više nisu nužni u odnosu na svrhu u koju su prikupljeni

b) povučena/opozvana privola na kojoj se temelji obrada podataka

c) osobni podaci nezakonito obrađeni

e)poštivanje pravne obveze iz prava Unije ili države članice

f) osobni podaci prikupljeni u vezi s ponudom informacijskog društva

Prava ispitanika

- **PRAVO NA OGRANIČENJE OBRAD**

- tražiti od voditelja obrade ograničenje obrade osobnih podataka
- ako je obrada ograničena podaci se mogu obrađivati ako postoji
 - a) privola ispitanika
 - b) za postavljanje, obranu ili ostvarivanje pravnih zahtjeva
 - c) zaštita prava druge fizičke ili pravne osobe
 - d) javni interes

Prava ispitanika

PRAVO NA PRENOSIVOST

omogućuje da prenese osobne podatke drugom voditelju obrade koje je prethodno pružio prethodnom voditelju u strukturiranom, običajeno upotrebljavanom i strojno čitljivom obliku

- ako se obrada temelji na privoli ili ugovoru i
 - ako se obrada provodi automatiziranim putem
- ostvarivanje prava ne smije negativno utjecati na prava i slobode drugih

Prava ispitanika

PRAVO NA PRIGOVOR(I)

1. ispitaniku ima pravo u svakom trenutku uložiti prigovor na obradu osobnih podataka koja se na njega odnosi, u skladu s člankom 6. st.1.toč.e ili f (voditelj obrade obrađuje podatke za izvršavanje zadaće od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti)

➤ voditelj obrade ne smije ih dalje obrađivati osim ako dokaže da postoje uvjerljivi legitimni razlozi za obradu koji nadilaze interes, prava i slobode ispitanika ili radi obrane pravnih zahtjeva

Prava ispitanika

PRAVO NA PRIGOVOR(II)

2. obrada podataka u svrhu izravnog marketinga
3. u kontekstu služenja uslugama informacijskog društva
4. obrada podataka u statističke svrhe i u svrhe istraživanja, osim ako je obrada nužna za provođenje zadatke koja se obavlja zbog javnog interesa

AUTOMATIZIRANO POJEDINAČNO DONOŠENJE ODLUKA

Prava ispitanika-ograničenje

- zakonom se mogu ograničiti prava ispitanika i obveze koje iz toga proizlaze pod uvjetom:
 - poštivanja temeljnih prava i sloboda
 - predstavlja nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu za zaštitu
- nacionalne sigurnosti
- obrane
- javne sigurnosti....

Službenik za zaštitu osobnih podataka

- moraju ga imenovati voditelj obrade i izvršitelj obrade ako:
 1. obrađuje osjetljive podatke ili podatke u vezi s kaznenim osudama i kažnjivim djelima
 2. **obradu provodi tijelo javne vlasti ili javno tijelo**
 3. postupak obrade iziskuje sustavno praćenje ispitanika
 4. nalaže pravo Unije ili države članice
- ne mora biti zaposlen kod voditelja zbirke osobnih podataka – ugovor o djelu
- raspolagati znanjem o pravu i zaštiti osobnih podataka
- ❖ **sukob interesa**

Službenik za zaštitu osobnih podataka

- ne smije primati upute u pogledu izvršavanja zadaća
- propisana zabrana razrješenja dužnosti ili kažnjavanja zbog izvršavanja zadaća
- izravno odgovara najvišoj rukovodećoj razini

Obvezan tajnošću i povjerljivošću u vezi s obavljanjem svojih zadaća

Zadaće službenika za zaštitu osobnih podataka

- informiranje i savjetovanje
- praćenje poštivanja Uredbe
- podizanje svijesti i osposobljavanje osoblja o zaštiti osobnih podataka
- pružanje savjeta u pogledu procjene učinka na zaštitu podataka
- suradnja i savjetovanje s nadzornim tijelom
- vodi računa o riziku povezanom s postupcima obrade

Evidencija aktivnosti obrade

- voditelj obrade i izvršitelj obrade
- od 25.svibnja 2018. **NEMA** dostave u središnji registar
- davanje na uvid nadzornom tijelu

Poduzeće ili organizacija koja ima manje od 250 zaposlenika **NE osim**

- ako se radi o obradi koja će prouzročiti visok rizik za prava i slobode ispitanika
- obrada nije povremena
- obrađuju se posebne kategorije osobnih podataka
- obrađuju se osobni podaci u vezi s kaznenim djelima i osudama

Obveze voditelja obrade i izvršitelja obrade

- provoditi organizacijske i tehničke mjere zaštite osobnih podataka
- omogućiti ostvarivanje prava ispitanika
- izvješćivati o povredi osobnih podataka nadzorno tijelo i ispitanika (ako će povreda prouzročiti visok rizik za prava i slobode pojedinca)
- izvršitelj obrade o povredi osobnih podataka izvješćuje voditelja obrade
- provoditi procjenu učinka predviđenih postupka obrade na zaštitu osobnih podataka pod određenim uvjetima
- prethodno se savjetovati sa nadzornim tijelom ako je procjena učinka na zaštitu podataka pokazala da bi obrada dovela do visokog rizika
- voditi evidencije aktivnosti obrade i imenovati službenika za zaštitu osobnih podataka
- **mogućnost donošenja kodeksa ponašanja i uspostava mehanizma certificiranja**

Nadzorno tijelo

- nadležno za obavljanje zadaće na državnom području države članice
- ako obradu obavljaju tijela javne vlasti ili privatna tijela ne primjenjuje se odredba čl.56 Uredbe
- zadaće nadzornog tijela šire u odnosu na ZZOP
- obavljanje zadaće nadzornog tijela besplatno je za ispitanika i ako je primjenjivo za službenika

Nadzorno tijelo

Ovlasti nadzornog tijela:

- istražne, korektivne, savjetodavne-čl.58. Uredbe
- upravne novčane kazne-uz ostale korektivne mjere ili umjesto drugih korektivnih mjera ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja
- kriteriji za odlučivanje o izricanju i o iznosu upravnih novčanih kazni propisani čl.83.Uredbe

Povreda osobnih podataka

Kršenje sigurnosti koje dovodi do slučajnog ili nezakonitog :

- uništenja,
- gubitka,
- izmjene,
- neovlaštenog otkrivanja ili
- pristupa osobnim podacima koji su preneseni, pohranjeni ili na drugi način obrađivani

Kršenje odredbi Opće uredbe za zaštitu osobnih podataka

- Prava ispitanika:

- podnijeti pritužbu nadzornom tijelu

- podnošenje pravnog lijeka protiv:

1. obvezujuće odluke nadzornog tijela koja se odnosi na njega
2. ako nadzorno tijelo ne riješi njegovu pritužbu ili ga ne obavijesti o napretku ili ishodu pritužbe
3. voditelja obrade ili izvršitelja obrade ako smatra da su mu obradom njegovih osobnih podataka protivno Uredbi prekršena njegova prava iz Uredbe

- pravo na naknadu materijalne ili nematerijalne štete od voditelja obrade ili izvršitelja obrade

Kazne

Ovisno o vrsti prekršaja(obvezi iz Uredbe)

- do 10 000 000 € ili 2 % ukupnog godišnjeg prometa na svjetskoj razini
- do 20 000 000 € ili 4 % ukupnog godišnjeg prometa na svjetskoj razini

Agencija za zaštitu osobnih podataka

Kontakti:

poštanska adresa: Martićeva 14, Zagreb

e-mail adresa: azop@azop.hr

pravna pitanja: 014609080 (svakim radnim danom od 13.30 do 15.30)

Središnji registar: 014609046 (10.00 do 12.00)

web: www.azop.hr